

Fra Hadsund Folkeblad.

En ny Indtægtskilde i Als.

At Havet besidder anden Rigdom end Fisk, har Fisker Larsen Als, Æren af at have opdaget. En ny Indtægtskilde er opfundet, og kommer nu Folk til gode her i Als.

For et Par Aar siden lagde Hans Larsen Mærke til, at der i Strandkanten fandtes en Masse Strandskaller. Han bragte en Del af dem I Land, rensede dem, og solgte dem her I Nærheden til Hønsfoder.

Men I Sommer kom der mere Fart paa. Han fik flere til at Interessere sig for Foretagendet og der søgtes Afsætning længere inde i Landet.

Han kom saa I Forbindelse med en Opkøber, en Hr. Thor, fra Hobro. Som i nogen Tid er ankommen hertil i Lastbil flere Gange om Ugen, og allerede herfra har modtaget flere Tusinde Sække til en pris af 1½ Kr. pr. Sæk.

Efter sigende har Fiskerne forpligtet sig til at levere ham 6000 Sække i alt foreløbig.

Men det værste er paa denne Aarstid, at faa Skallerne tørret, thi i vaad Tilstand kan de ikke leveres. Der spekuleres derfor paa at oprette en Tørringsanstalt, men det koster jo Penge, og det er det værste, da Ingen at de Interesserede er Kapitalister.

Lad os da håbe at der findes en Løsning. Vel er det ikke en stor Indtægtskilde der giver stor Rigdom, men den giver I alt Fald en lille Fortjeneste og Beskæftigelse, som haardt kan tiltrænges til en Del Mennesker, da Fiskeriet, i de senere Aar, kun har givet maadelig Udbytte.

Strandskaller skal være et udmærket Fødemiddel, saavel til Høns som Svin.

Als I September 1925.

Mads Hansen.

Avisartikel fra Ny Tid 14.04. 1959.

Laurits Laursen i Als sørger for skallerne.

Besøg paa en virksomhed, hvor driften er blevet gennemrationaliseret.

Her er Laurits Laursens skalfabrik, hvor havbundens skaller bliver til hønsefoder. Lidt primitiv ser virksomheden ud, som den ligger paa den strand — men den nu go' nok.

Det er praktisk at der er skal om hønseæggene. Uden tvivl er det praktisk for hønsene selv, men det er ogsaa rart for os andre.

For at hønsene kan danne al den kalk, der skal bruges til æggeskallerne, giver man dem kalk i foderet. Kalken er fra skaller, strandskaller, muslinger og den slags. Laurits Laursen i Als er en af dem, som sørger for, at hønsene faar de skaller, de skal bruge.

Nede paa den nøgne strand ved Als, har han sin virksomhed. En skalfabrik kalder han den. Ret meget ser den ikke ud af, som den ligger der i tilfældige sammensætninger. Det hele ser saa primitivt ud, at man er tilbøjelig til at ryste paa hovedet, hvis man ikke kender noget nærmere til denne specielle form for industri.

Men ryst bare væk. Laurits Laursen og hans "skalfabrik" klarer det, de skal.

Fabrikken drives af Laurits selv og hans 15-aarige søn, Verner. Raavarerne henter de ude i vandet med traktor! Ude "paa sanden", som det hedder. Det er det stykke strand, der staar under vand, naar der er flod. Hundrede meter eller saa rækker det sig ud i Kattegat. Ved hjælp af en traktor, en plov og en roterende tromle henter de skallerne op fra sandbunden. Time efter time. Hver dag, vejret

tillader det. Der skal naas en masse paa de seks timer, højvandet varer.

Der er godt en alen vand der, hvor de kører.

Efter traktoren er først en fjorten tommer plov, derefter et ti tommers skær. Sandet vendes.

Skallerne kommer frem ved hjælp af skæret og føres ind i en to meter lang staastraadstrømle, der snurrer rundt efter plov- og skærejernene. Ved roteringen renses skallerne for sand og hæves op paa et lad, saa de kan hældes over i ladvognen, der kører ved siden af efter en anden traktor. Laurits Laursen kører selv den første traktor, mens Verner kører med ladvognen. Det er det normale.

Sommetider har de en mand til hjælp.

Det er drøjt arbejde. Lige for tiden er det en drønkold omgang.

Laurits Laursen tapper hønseskallerne fra knuseren og luner sig samtidig efter den kolde tur paa stranden.

120 sække om dagen.

Fremgangsmaaden er rationel. Effektiv.

Da Laurits Laursen begyndte, som skalsamler for næsten 25 aar siden, var det ikke saa let. Da gravede man sandet op i et sold. Rensede sandet fra ved at si det i vandet. Dengang kunne en flittig mand samle 10—20 hundred-punds sække om dagen. I dag er de to mand om at samle godt 120 sække. Det svarer til to vognlæs. Hvert læs fyldes paa tre timer.

Vinden kan vende op og ned paa det hele. Den bestemmer deres arbejde. Hvis det er østenvind, er stranden bar selv ved højvande. Og saa kan skallerne ikke hentes ind. For man kan jo ikke rense dem uden vand.

I aar har det været fint. Og er det endnu. God, mild vestenvind. Det er noget, Laurits er glad for. I denne tid arbejder han paa fuld kraft sammen med Verner. Og de håber paa, at det gode vejr vil vare ved.

Det vil ogsaa være godt, hvis vejret resten af aaret vil arte sig vel, saa de kan fortsætte arbejdet. Kun isen kan standse dem.

For 20 kroner rav.

Paa fabrikken, Als Skalfabrik, tørres og knuses skallerne. Naar skallerne læsses fra Vognladet, føres de ind i nogle skovhjul, der sørger for, at skallerne bliver tørret i en stor oliefyr - opvarmet tromle, der kører rundt. Fra tørreovnen kommer de i knuseren, hvor sten og rav bliver sorteret fra.

Ravet tager Verner sig af, det giver ham en merfortjeneste.

Han sælger det til en ravsliber for 15 øre grammet. Og han kan holde en snes kroner om ugen paa den konto.

Fra knuseren bliver skallerne der nu er blevet meget findelt tappet af i store papirsække. Naar det sker, er skalfabrikkens produkt klar til at gaa fra fabrikken rundt til ædetrugene i de nordjyske hønsehuse.

Og naar De søndag morgen slaar hul paa det blodkogte æg, saa er skallen faktisk lavet af Laurits og hans søn i Als. Selvom hønsene naturligvis gør deres.